

Undervisningsbeskrivelse

Termin	December/januar - 2023/24
Institution	VUC Lyngby
Uddannelse	Hf-e
Fag og niveau	Psykologi C
Lærer(e)	Kirstine Riiber Wind
Hold	23psyc1

Oversigt over gennemførte undervisningsforløb i faget

Team 1	Hvorledes udvikler mennesket sig?
Team 2	Hvordan påvirkes mennesket i senmoderniteten?
Team 3	Hvad påvirker menneskers læring?

Team 1	Hvorledes udvikler mennesket sig?
Beskrivelse og materiale	<p>Intro: Omdrejningspunktet for dette tema er en forståelse af hvad psykologi som videnskab er og arbejde med de vigtigste psykologiske tilgange.</p> <p>Vi bruger grundbogen: ”Grundlæggende psykologi og socialpsykologi” fra Forlaget Økonom. 3.udgave.</p> <p>Kernestof:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Grundbogen 11-16 & 20-21 <p>Supplerende stof:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Læreplanen for psykologi c 2017 <p>Første tema: I dette forløb har vi undersøgt, hvad mennesket er for en størrelse set i et udviklingsmæssigt perspektiv. Vi har arbejdet med Erik Eriksons psykosociale udviklingsteori generelt og med fokus på ungdomsårene, Daniel Sterns lagdelte udviklingsteori, John Bowlbys tilknytningsteori og hans elev Mary Ainsworths tilknytningstyper.</p> <p>Kernestof:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Grundbog 238 - 244 om Eriksons fase-teori - Jerlang og Moustén: Eriksons syn på ungdomstiden (sammendrag) - Kritik af fase-teoriene og Sterns udviklingsteori fra Psykologens Veje kapitel 6 - Anvendt psykologi 2005. Side 99-101 og 200-206. En tryk basis om tilknytningsteorier og indre arbejdsmodeller - Grundbogen 249-259 om tilknytning, tilknytningsforstyrrelser, omsorgssvigt, resiliens og mønsterbrud <p>Supplerende stof:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Om kvantitative og kvalitative observationsundersøgelser fra Psykologiens veje kapitel 3 - Case om T: Teamleder-søn elskede ’Ungeren’, BT, 13/9 2011 - Case: Familiefesten - Læreproduceret materiale: ”På vej til en psykologisk problemstilling” og ”At lave en psykologisk problemstilling” og PowerPoint om eksamensspørgsmål. <p>Videoer:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Den mangfoldige psykologi (https://psykveje.systime.dk/?id=4760) (6 min) - https://allthatsinteresting.com/genie-wiley-feral-child (13 min) - Engelsk dokumentar: <i>Lille menneske 4</i>, 2007 (50 min) - Det gode samspil: https://www.youtube.com/watch?v=lvc61awUSak (5 min)

	<ul style="list-style-type: none"> - Still face experiment: https://www.youtube.com/watch?v=apzXGEbZht0 (3 min) - Mary Ainsworths Fremmedsituationstesten: https://www.youtube.com/watch?v=QTsewNrHUU - Harlows abeforsøg med to stålmødre www.youtube.com/watch?v=OrN-BEhzjg81 - Podcast: Din tilknytningsstil kan dirigere dit voksne liv - uden du aner det. (43 min) https://open.spotify.com/episode/1LEN0y86RfGbxQtmUh65EX - https://www.youtube.com/watch?v=v-rlcsVpuC0 Social talks om resiliens (15 min) - Min barndom i helvede 2012, (58 min), DK/Dokumentarfilm, Portrætfilm, Danmark https://filmcentralen.dk/grundskolen/film/min-barndom-i-helvede og arbejdsspørgsmål hertil. <p>Eksamensspørgsmål:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Uddrag af Else Christensen (1992): Omsorgssvigt? En rapport om de 0-til 3-årige baseret på sundhedsplejerskersviden, Socialforskningsinstituttet 1992 (uddrag siderne 18-20), https://docplayer.dk/3243200-Omsorgssvigt-else-christensen-en-rapport-om-de-0-3-aarige-baseret-paa-sundhedsplejerskers-viden-koebenhavn-1992-rapport-92-7.html (sidst besøgt 7.5.2021) - ”Case Denice”, Unge og efterværn, Socialstyrelsen, https://socialstyrelsen.dk/filer/unge/eftervaern/case-denice.pdf (hentet 16.3.2020)
Omfang	11 undervisningsgange (af 140 minutter)
Særlige fokus-punkter	<p>Intro:</p> <ul style="list-style-type: none"> • At give kursisterne kendskab til psykologien som en videnskabelig disciplin; herunder de natur-, human- og samfundsvidenskabs forskellige metoder og fremgangsmåder • At sikre opnåelse af viden om psykologiske forskningsmetoder og undersøgelser • At give kursisterne forståelse for psykologisk teoridannelse og kerneområder inden for psykologien • At koble psykologisk viden med praktisk anvendes • At gøre kursisterne opmærksomme på forskellen mellem hverdagspsykologi og den forskningsbaserede psykologi • Etablere fokus på begreber, teorier og eksperimenter <p>Første tema: At introducere kursisterne for relevante udviklings- og socialpsykiske teorier</p> <p>Helt centrale begreber, eksperimenter og teorier: Eriksons 8 udviklingsfaser fra fødsel til død, udviklingskriser, Sterns lagdelte udvikling af selvet, ansigtsduetter, generaliseret erfaring, fælles opmærksomhedsfokus, social refereren, affektiv afstemning, Bowlbys tilknytningsteori, vigtigheden af samspil, en sikker base, øjenkontakt, skabelsen af positive indre arbejdsmodeller, Ainsworths 4 tilknytningsmønstre, fremmedsituationstesten. Afslutningsvist arbejdede vi med tilknytningsforstyrrelser, omsorgssvigt, resiliens og mønsterbrud.</p>
Væsentligste arbejdsformer	<p>Arbejdsformer:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Casearbejde

	• Gruppearbejde • Pararbejde • Individuelt arbejde • Klasseundervisning via PowerPoints • Evaluering • Øve eksamen ud fra et anvendt eksamenspørgsmål

Team 2	Hvordan påvirkes mennesket i senmoderniteten?
Beskrivelse og materiale	<p>Dette forløb er opdelt i tre delemner, der hver især eller sammen kan påvirke et individs adfærd. Vi belyser også, hvad der karakteriserer det senmoderne samfund og hvordan dette præger mennesket der lever heri. Ydermere er der gennem forløbet fokus på en at synliggøre forskellige psykologiske tilgange, metoder og de videnskabsteoretiske retninger.</p> <p><i>Stress og coping</i> Her arbejde vi med at definere stress og få en forståelse for hvorfor individer reagerer forskellig på stressorer. Vi kiggede også på hvordan stress påvirker adrenalin, kortisol og endorfin.</p> <p>Kernestof:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Grundbogen 303-310 <p>Supplerende stof:</p> <ul style="list-style-type: none"> - DSB case om stress og coping (14 min) http://www.youtube.com/watch?v=RoejvYCEZMs - "Stress af Bobby Zacharias" fra Danskernes akademi (14 min) med opmærksomhedspunkter. Link https://youtu.be/UmTV7yD6Cwo - "Coping with stress" (2 min) Link https://www.youtube.com/watch?v=TK5KOXLT15g - Kursist øvelser om: Livsbegivenheder som stressor, hverdagens irritationsmomenter og hvad kan man gøre hvis. <p><i>Identitet i det senmoderne samfund</i> I dette delemne arbejde vi med identitet (forskelle mellem personlige- og social identitet) og socialisering i det senmoderne samfund. Teoretisk var Giddens, Baumann og Ziehe helt centrale teoretikere i karakteriseringen af det senmoderne samfund. Vi arbejdede også med hvordan identiteten er foranderlig over tid fra den moderne- til den postmoderne tid.</p> <p>Kernestof:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Grundbogsmateriale "Identitet og samfund under forandring" 9-21" fra bogen "Unge og Identiteten" Forlaget Columbus - Grundbogen 121-133 & 136-140 afsnittet om postmoderne psykologi <p>Supplerende stof:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Video: "Forbrugersamfundet" ved psykolog Svend Brinkman https://www.youtube.com/watch?v=QEEW1GU8CSO&t=459s

	<p>Personlighedspsykologi og metode</p> <p>I dette delemne har vi arbejdet med personlighedspsykologi og samtidigt har vi fokuseret på at skærpe bevidstheden på de forskellige psykologiske retninger og fagets metoder.</p> <p>Vi har brugt den psykodynamisk tilgang via Freud og Jung, humanistisk tilgang via Rogers og Maslow og den naturvidenskabelige tilgang vis trækpsykologien ”the big five” Samt set på forskellen mellem den psykologiske og socialpsykologiske tilgang.</p> <p>Kernestof:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Grundbogen 45-56 om Jung, humanistisk psykologi, personligheden, trækteori, the big five og om psykologi ctr. socialpsykologi - 278-280 om Maslows behovspyramide <p>Supplerende stof:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Artiklen "Forskellen sidder i thalamus" fra 2008 om introvers https://www.indadvendt.dk/2008/10/forskellen-sidder-i-thalamus/ - Diverse personlighedstests på nettet - Grundbogen 22-24 om gennemgående teamere i psykologien arv/miljø, krop/sjæl, situation/person, ligheder/forskelle, angst og liv/død
Omfang	7 undervisningsgange (af 140 minutter)
Væsentlige arbejdsformer	<p>Arbejdsformer:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Klasseundervisning via begrebskort, PowerPoints og Quiz og byt • Redegørende arbejds spørgsmål, par- og gruppefremlæggelser • Kursistøvelser med fokus på personlige stress og coping strategier
Særlige fokus-punkter	<p>Helt centrale begreber, eksperimenter og teorier:</p> <p>Stress, coping og sårbarhed, Det moderne samfund overfor risikosamfundet/det postmoderne samfund, Kulturel frisættelse, Identitet i moderne tid /identiteten i det postmoderne, Hverdagens rollespil (Goffman Rollespil Aktør, optræden, publikum, kulisser, på scenen, bag scenen), Neo-tribes, Kroppen i centrum, Identitetsdannelse og socialiseringsproces, Indefra styret/udefra-styring, patchwordidentitet, Fra det traditionelle- til moderne- til det postmoderne samfund, Det postmoderne samfund (Globalisering, aftraditionalisering individualisering), Ekspertsystemer, menneskeskabt risici, refleksiviteten, de mange valg, turisten/vagabonden, identitetens datomærkning, senmoderniteten (Ziehe, Sennet).</p> <p>-</p>

Team 3	Hvad påvirker menneskers læring?
Beskrivelse og materiale	<p>I dette forløb har vi arbejdet bredt med læring. Hvordan opstår læring og hvor kommer den fra? Vi har også arbejdet med fremkomsten af de sociale medier og hvordan disse præger vores kommunikationen og adfærd.</p> <p>Opdragelse</p> <ul style="list-style-type: none"> - Grundbogen 244-246 om familie og opdragelse - Video: Tv2 udsendelsen ”Den perfekte opdragelse” <p>Intelligens</p> <ul style="list-style-type: none"> - Grundbogen 213-220 om intelligenser <p>Læring</p> <ul style="list-style-type: none"> - Grundbog 141-143 og 148 - 153 om adfærdspsykologi - Psykologiens Veje kap 9 om social-kognitiv læringsteori. (Social indlæring & Social-kognitiv læring) - Grundbog 185-192 & 196-201 om kognitionspsykologi, perception, opmærksomhed, kognitive skemaer og arousal - Artikel: ”Ny forskning bekræfter behavioristisk indlæringsteori. ” Vi lærer gennem belønning” om dopamin https://videnskab.dk/krop-sundhed/prisvindende-forskning-vi-laerer-gennem-beloening - Bobo eksperimentet https://www.youtube.com/watch?v=zerCK0IRjp8 - Anvendt psykologi om Piaget og Vygotsky, side 222-225 <p>Sociale medier</p> <ul style="list-style-type: none"> - Mobilen og de sociale medier - fra bogen ”Psykologiens veje” kap 20 - Metode: Selvproduceret materiale om ”Fremgangsmåde i psykologi” og ”Hvordan man laver en psykologisk problemstilling” <p>Køn og repetition</p> <p>Som afslutning havde vi fokus på repetition, overblik, supplerende tekster og eksamenstræning. Vi starter med at repetere de videnskabsteoretiske retninger og psykologiske tilgange, dette gøres ud fra forskellige syn på køn.</p> <p>Kernestof og supplerende stof:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Grundbog 15-24 om videnskabelig psykologi om videnskabsteoretiske retninger, forsøg, psykologiske tilgange og temaer i psykologi). - Den mangfoldige psykologi video på 6 min https://psykveje.sy-stime.dk/?id=4760 - PowerPoint om centrale psykologiske tilgange til køn - Eksamensøvelser ud fra tidligere anvendte eksamensspørgsmål: - Bilag 1: Uddrag af ”Frygten for at mor er fuld”, Helsingør Dagblad, d. 17. juli, 2009

	<ul style="list-style-type: none"> - Bilag 2: Uddrag af ”Flere end hver femte elev i 8. klasse har været udsat for vold i hjemmet”, Børns vilkår, d. 26. april, 2022, https://via.ritzau.dk/pressemeddelelse/flere-end-hver-femte-elev-i-8-klasse-har-vaeret-udsat-for-vold-i-hjemmet?publisherId=2720852&releaseId=13649340 - Bilag 1: ”Helena på 17 gik ned med stress: ”Mine ben knækkede under mig. Jeg hulkede og grød”, Berlingske.dk, 16. november, 2017 - Bilag 2: ”Endnu et fald i unges mentale sundhed får partier til at kræve handling”, af Signe Løntoft og Simon Lessel, Altinget, 10. marts 2 - Div. materialer til fortsat repetition (ikke fundet endnu)
	14 undervisningsgange (af 140 minutter)
Særlige fokus-punkter	Helt centrale begreber, eksperimenter og teorier: behaviorismen klassisk- og operent betingning, dopamin, Reciprok determinisme (person-miljø-adfærd) Modelindlæring (Bandura) og Bobo-eksperimentet, Kumulation, assimilation og akkomodation (Piaget) & ZNU Vygotsky), Perception, Prägnanz og gestalt, arousal, opmærksomhed (selektiv- og delt opmærksomhed) og kognitive skemaer
Væsentligste arbejdsformer	Arbejdsformer: <ul style="list-style-type: none"> • Pararbejde • Individuelle skriftlige opgaver til dem der er ude at spille fodbold eller andet • Individuelt arbejde • Klasseundervisning via PowerPoints